



1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: VJ/26/2017.

Iktatószám: VJ/26-16/2017.

Betekintható!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Deloitte Legal Erdős és Társai Ügyvédi Iroda (1068 Budapest, Dózsa György út 84/C., eljáró ügyvéd: dr. G. P.) által képviselt **Konzum Befektetési Alapkezelő Zrt.** (1075 Budapest, Rumbach Sebestyén utca 15.) és **Konzum Management Kft.** (1065 Budapest, Révay utca 10.) bejelentők által benyújtott összefonódás-bejelentés alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a szintén a Deloitte Legal Erdős és Társai Ügyvédi Iroda (1068 Budapest, Dózsa György út 84/C., eljáró ügyvéd: dr. G. P.) által képviselt **Opimus Group Nyrt.** (1065 Budapest, Révay utca 10.), valamint **Mészáros Lőrinc** meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal megállapítja, hogy a Konzum Befektetési Alapkezelő Zrt., a Konzum Management Kft. és Mészáros Lőrinc Opimus Group Nyrt. feletti közös irányításszerzésével megvalósuló összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacokon.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A bejelentett összefonódás

- 1) A Konzum Befektetési Alapkezelő Zrt. (a továbbiakban: Konzum Alapkezelő), Konzum Management Kft. (a továbbiakban: Konzum Management; együttesen: Bejelentők) és Mészáros Lőrinc 2017. március 13-án megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) kötöttek az Opimus Nyrt. (a továbbiakban: Opimus) jegyzett tőkéje 33,86%-át megtestesítő részvénycsomag összehangolt eljárás keretében történő megszerzésére. A Megállapodás alapján a Bejelentők és Mészáros Lőrinc által e célra kijelölt Konzum PE Magántőkealap (a továbbiakban: Konzum Magántőkealap) 2017. március 14-én kötelező nyilvános vételi ajánlatot terjesztett be a Magyar Nemzeti Bank részére. Az Opimusban már meglévő

részesedésükkel együtt a Bejelentők és Mészáros Lőrinc együttesen az Opimus részvényeinek, illetőleg szavazati jogainak több mint ötven százalékával fognak rendelkezni. A Bejelentők nyilatkozata szerint a Bejelentők és Mészáros Lőrinc az összefonódást követően közösen fogják irányítani az Opimust.

- 2) A Bejelentők a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2017. április 7-én az 1) pont szerinti tranzakciót – mint vállalkozások összefonódását – bejelentették a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése szerint a Tpv. 24. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel.
- 3) Az ügylet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a Bejelentők nyilatkozata szerint – nem bejelentésköteles. Az összefonódás vizsgálatára Magyarországon kívül más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.

II.

Az eljárás megindítása, a Médiatanács megkeresése

- 4) A Gazdasági Versenyhivatal 2017. április 13-án a Tpv. 43/N. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a bejelentett összefonódás vizsgálatára versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpv. 70. § (1b) bekezdése b) pontjának második fordulója alapján, mert – az alább részletezettekre tekintettel - a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 171. §-a alapján be kellett szerezni a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) szakhatósági állásfoglalását, és nem állt rendelkezésre a Médiatanács olyan előzetes szakhatósági hozzájárulása, amely az összefonódást feltétel és kötelezettség előírása nélkül engedélyezi.
- 5) Az Mttv. 171. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal köteles a Médiatanács állásfoglalását beszerezni az olyan vállalkozások közötti összefonódásnak a Tpv. 24. § szerinti engedélyezéséhez, amely vállalkozások vagy a Tpv. 15. § szerinti legalább két vállalkozáscsoport tagjai szerkesztői felelősséget viselnek, és amelyek elsődleges célja a médiatartalom nyilvánosságához való eljuttatása valamely elektronikus hírközlési hálózaton vagy nyomtatott sajtóterméken keresztül.
- 6) A jelen esetben a vizsgáló úgy ítélte meg, hogy a bejelentett összefonódás a Tpv. 24. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozik (lásd: IV. rész), továbbá a bejelentésben foglalt információk alapján a Tpv. 15. § szerinti érintett legalább két vállalkozáscsoport (Mészáros-csoport és Opimus-csoport) tagjai szerkesztői felelősséget viselnek, és elsődleges céljaik a médiatartalom nyilvánosságához való eljuttatása valamely elektronikus hírközlő hálózaton vagy nyomtatott sajtóterméken keresztül. Ezen döntésénél a vizsgáló figyelemmel volt arra is, hogy a Bejelentők a bejelentési űrlapban maguk is úgy nyilatkoztak, hogy az összefonódás az Mttv. 171. § (1) bekezdése szerinti összefonódásnak minősül, és a Médiatanács előzetes szakhatósági hozzájárulása a bejelentés időpontjában nem áll rendelkezésre.

- 7) Minderre tekintettel a vizsgáló az Mttv. 171. § (1) bekezdése alapján VJ/26-4/2017. számú végzésével a bejelentés és mellékletei másolatának megküldésével a Médiatanács szakhatósági állásfoglalását kérte a bejelentett összefonódással kapcsolatosan.
- 8) A Médiatanács 2017. május 23. napján kelt 518/2017. (V. 23.) számú végzésében¹ hatáskörének hiányát állapította meg, ezért a szakhatósági eljárást megszüntette.

III.

Az összefonódás résztvevői

A Jászai-csoport

- 9) A Konzum Magántőkealapot kezelő Konzum Alapkezelő a Konzum Management közvetlen egyedüli irányítása alatt áll, a Konzum Management pedig Jászai Gellért közvetlen egyedüli irányítása alatt áll. Jászai Gellért egyedüli irányítása alatt áll továbbá a Konzum Nyrt., a BLT Group Zrt., a BLT Ingatlan Kft., a Balatontourist Kft., a Balatontourist Camping Kft., a Balatontourist Füred Club Camping Kft., a KZBF Invest Kft., a Legatum Kft., a KZH Invest Kft., a Révai Print Zrt., valamint a Hunguest Hotels Zrt (a fenti vállalkozások a továbbiakban együtt: Jászai-csoport).
- 10) A Jászai-csoportoz tartozó vállalkozások az ingatlanhasznosítás, az ingatlanközvetítés, a vagyonkezelés, a szállodai szolgáltatások, valamint a kemping és üdülő szolgáltatások területén fejtenek ki tevékenységet, melyek közül az ingatlanhasznosítás, az ingatlanközvetítés, a szállodai szolgáltatás és a kemping- és üdülő szolgáltatás az érdemi piaci tevékenység. Ingatlanhasznosítás területén a Konzum Nyrt. rendelkezik irodai célú ingatlannal Pécsen, amellyel 1% alatti piaci részesedést ért el az irodai célú ingatlanhasznosítás országos piacán. Ingatlanközvetítéssel a Konzum Management foglalkozik, mely tevékenységből 30 millió forint alatti árbevételt ért el 2016-ban. A szállodai szolgáltatások magyarországi piacán a Jászai-csoport a Hunguest Hotels szállodalánc révén 10% alatti piaci részesedést ért el. A Balatontourist márkánévvel működő vállalkozások kemping- és üdülő szolgáltatásokat nyújtanak, és a balatoni turisztikai régióban piaci részesedésük meghaladja a 20%-ot. A szállodai szolgáltatásokat és a kemping- és üdülő szolgáltatásokat együtt tekintve a Jászai-csoport részesedése az országos piacon 10% alatt marad.
- 11) A Jászai-csoport Magyarország területén az utolsó hitelesen lezárt (2015.) üzleti évben – a vállalatcsoportoz tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

A Mészáros-csoport

- 12) Mészáros Lőrinc és közeli hozzátartozói (a továbbiakban: Mészáros család) számos vállalkozás felett rendelkeznek közvetlen vagy közvetett egyedüli irányítással (a továbbiakban: Mészáros-csoport). A vállalatcsoporton belül a Mészáros család közvetlen egyedüli irányítással rendelkezik a Talentis Group Zrt. (a továbbiakban: Talentis) felett, a Talentis pedig közvetlen egyedüli irányítással rendelkezik az ECHO Hungária TV Zrt. (a továbbiakban: ECHO TV) felett.

¹ VJ/26-7/2017 sz. irat

- 13) A Mészáros-csoporthoz tartozó vállalkozások az alábbi tevékenységeket végzik: víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló-szerelés; szőlőbor termelés; villamos berendezések gyártása; épületépítési projekt szervezése; térsztafélék gyártása; építési tevékenység; saját tulajdonú ingatlan adásvétel; gépjármű javítás és karbantartás; üdítőital és ásványvíz gyártás; vadgazdálkodás; ingatlanhasznosítás; növénytermesztés; film-, video- és televízióprogram terjesztés; televíziós hirdetések értékesítése; vegyes gazdálkodás; üzletvezetés; testápolási cikkek gyártása; mérnöki tevékenység és műszaki tanácsadás; szállodai szolgáltatás; gépjármű kereskedelem; baromfi tenyésztés; élelmiszer kiskereskedelem; szarvasmarha tenyésztés.
- 14) A Mészáros-csoport a televíziós hirdetés értékesítési tevékenysége révén mind a szűken vett televíziós hirdetési országos piacon, mind a tágabb hirdetési országos piacon 1% alatti piaci részesedéssel rendelkezik. Az ingatlanhasznosítási iparágon belül az irodai célú, valamint a lakáscélú ingatlanhasznosítás magyarországi illetve lokális piacain a Mészáros-csoport 1% alatti piaci részesedésekkel rendelkezik. Az ipari-logisztikai célú ingatlanok esetében országosan 2% alatti a Mészáros-csoport részesedése, míg Budapesten és vonzáskörzetében nem haladja meg a 20%-ot. A szállodai szolgáltatások terén a vállalatcsoport 1% alatti piaci részesedéssel rendelkezik a magyarországi piacon. Az építőiparban a Mészáros-csoport egyetlen lehetséges piacdefiníció mentén sem ért el 5% feletti piaci részesedést.
- 15) A Mészáros-csoport Magyarország területén az utolsó hitelesen lezárt (2015.) üzleti évben – a vállalatcsoporthoz tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételért el.

Az Opimus-csoport

- 16) Az Opimus-csoport az Opimusból, valamint az általa közvetlen vagy közvetett módon irányított vállalkozásokból áll. A vállalatcsoport irányítási láncának csúcsán az Opimus áll, amely egy nyilvános részvénytársaság. Az Opimus legnagyobb részvényesei az összefonódást megelőzően Mészáros Lőrinc (16,90%), Konzum Magántőkealap (14%), valamint Status Capital Befektetési Zrt. (8,38%). Az Opimus alapszabálya alapján (9. pont) a közgyűlés egyszerű többsége (50%+1) szükséges a közgyűlés hatáskörébe tartozó döntések meghozatalához, beleértve az igazgatótanács megválasztását is, és az igazgatótanács irányítja a társaság gazdálkodását, meghatározza a társaság üzleti és fejlesztési koncepcióját (10. pont).
- 17) Az Opimus-csoport tagjai a következő vállalkozások: Oبرا Kft., Révay 10 Kft., SZ és K 2005 Kft., Holiday Resort Kreischberg-Murau GmbH, Wamsler SE Euróai Részvénytársaság, Opima Kft., Opimus Press Zrt., Printimus Kft., Mediaworks Hungary Zrt., Magyar Előfizetői Kft., MédiaLOG Zrt., Pannon Lapok Társasága Kft., Maraton Lapcsoport Kft., DMH Magyarország Kft., Show Plus Kft., Dunaújvárosi Szuperinfó Kft., Fehérvár Infó Kft., Csabatáj Zrt., WHKT GmbH, Wamsler Bioenergy GmbH.
- 18) Az Opimus-csoport tagja továbbá az építőipari kivitelezéssel foglalkozó Euro Generál Építő és Szolgáltató Zrt. (a továbbiakban: Euro Generál), melyben az Opimus 50%-os tulajdoni hányaddal rendelkezik két másik tulajdonos mellett, és az Euro Generál alapszabálya szerint a közgyűlése a határozatait a leadott szavazatok egyszerű szótöbbségével hozza, továbbá a részvényesek nem rendelkeznek többletjogosítványokkal

[lásd 24) pont]. Szintén az Opimus-csoport tagja az Euro Generál kizárólagos tulajdonában álló, jelenleg piaci tevékenységet nem végző Kőrösi Ingatlan Ingatlanhasznosító és Szolgáltató Kft.

- 19) Az Opimus-csoport számos iparágban fejti ki tevékenységét. Ide tartozik az ingatlanhasznosítás, az építőipar, a háztartási készülékek gyártása és kereskedelme, a szállodai szolgáltatások nyújtása (kizárólag Ausztriában), nyomtatott országos és megyei lapok és magazinok terjesztése és ezekhez kapcsolódóan hirdetési felületek értékesítése, online lapok üzemeltetése és hirdetési felületeik értékesítése, valamint a szórólap terjesztés.
- 20) A hirdetési piacon belül az Opimus-csoport nincs jelen a televíziós hirdetési piacon, hanem csak a nyomtatott sajtóban, valamint az online megjelenő hirdetések értékesítésének piacán. A tágabb hirdetési piacon, amely magában foglalja a televíziós hirdetéseket is, az Opimus-csoport piaci részesedése 5% alatti. A szűkebben meghatározott hirdetési piacok közül egyedül a nyomtatott sajtóban megjelenő hirdetések piacán haladja meg a részesedése a 10%-ot, de nem éri el a 20%-ot. Az ingatlanhasznosítás területén az Opimus-csoport minden lehetséges piacmeghatározás esetén 1% alatti piaci részesedéssel rendelkezik. A szállodai szolgáltatások piacán az Opimus-csoport nem rendelkezik magyarországi árbevétellel és jelenléttel, míg az építőiparban egyedül a híd- és alagút építés országos piacán haladja meg a részesedése az 5%-ot, de nem éri el a 10%-ot.
- 21) Az Opimus-csoport Magyarország területén az utolsó hitelesen lezárt (2015.) üzleti évben – a vállalatcsoporthoz tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

IV.

Bejelentési kötelezettség

Összefonódás

- 22) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez valamely tőle független vállalkozás felett.
- 23) A Tpv. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel rendelkezik, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik. A Versenytanács gyakorlata szerint „[...] *ha két (vagy akár több) vállalkozás együttesen rendelkezik egy további vállalkozásra nézve a Tpv. 23. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti jogosítványokkal az (ugyan szükséges, de) nem elégséges feltétele a közös irányításnak. [...] Ilyen esetben ezért közös irányítás csak a tulajdonosok arra vonatkozó megállapodása esetén jön létre. Ennek hiányában senki sem fog irányítani. [...]*”²

² A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 1/2017. számú közleménye az összefonódások vizsgálatára irányuló eljárással kapcsolatos egyes jogalkalmazási kérdésekről, 40. pont.

- 24) Az 1) pont szerinti tranzakció révén a Jászai-csoport és a Mészáros-csoport együttesen megszerzi az Opimus részvényeinek 33,86%-át, amivel a két vállalkozáscsoport együttesen az Opimus részvényeinek 64,76%-ával fog rendelkezni. Az előzőek alapján az összefonódást megelőzően az Opimust senki nem irányította, tekintettel arra, hogy egyetlen tulajdonos sem rendelkezett az irányításhoz szükséges mértékű részvényhányaddal, és a tulajdonosok (vagy azok valamely együttesen 50% feletti részesedéssel rendelkező valamely csoportja) között nem jött létre megállapodás az Opimus irányítására nézve.³ A jelen tranzakció révén a Jászai-csoport és a Mészáros-csoport együttesen 50%-ot meghaladó tulajdoni hányaddal fog rendelkezni, amit együtt értékelve a két vállalkozáscsoport tagjai által az 50%-ot meghaladó együttes tulajdoni részesedés megszerzésére kötött Megállapodással - tekintettel arra is, hogy a Bejelentők nyilatkozata szerint a Jászai-csoport és a Mészáros-csoport közösen fogja irányítani az Opimust – az eljáró versenytanács elégségesnek ítélte a jövőbeni közös irányítás megvalósulásának megállapíthatóságához, ami a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései alapján vállalkozások összefonódásának minősül.

Küszöbértékek

- 25) A Tpvt. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódását a Gazdasági Versenyhivatalhoz be kell jelenteni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt egymilliárd forint felett van.
- 26) A Tpvt. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó érintett vállalkozásoknak vagy azok vállalkozásrészeinek az egymás közötti forgalmát. A Tpvt. 27. § (2) bekezdése szerint külföldön honos vállalkozás nettó árbevételének számítása során a Magyarország területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni. A Tpvt. 27. § (5) bekezdése szerint a közösen irányított vállalkozás nettó árbevételét egyenlő arányban kell megosztani az azt irányító vállalkozások között. A Tpvt. 26. § (6) bekezdése alapján a nettó árbevételt az összefonódás-bejelentés benyújtásának időpontjához képest utolsó hitelesen lezárt üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni.
- 27) A Tpvt. 26. § (1) bekezdése értelmében érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten részvevő vállalkozások. A (2) bekezdés b) pontja alapján közvetlen résztvevő a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, az ilyen vállalkozást más vállalkozáscsoport egy vagy több tagjával közösen irányító – a 23. § (1) bekezdés b) pontja szerint közvetett közös irányítást szerző – vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely felett irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevők azon

³ Lásd a VJ/90-11/2016. sz. döntés 18) pontját.

vállalkozáscsoport [Tpv. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés szerint érintett vállalkozáscsoport a közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.

- 28) Az előzőek alapján az összefonódás közvetlen résztvevőjének a közös irányítást szerző Konzum Alapkezelő, Konzum Management és Mészáros Lőrinc, valamint az irányításuk alá kerülő Opimus minősülnek, az összefonódással érintett vállalkozáscsoportok pedig a Jászai-csoport, a Mészáros-csoport és az Opimus-csoport, melynek tagja az Euro Generál és az általa irányított vállalkozás is.⁴
- 29) Az összefonódással érintett fenti három vállalkozáscsoportnak a 2015. évben a nettó árbevétele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, továbbá van két olyan egymástól független vállalkozáscsoport, amelyek nettó árbevétele meghaladta az egymilliárd forintot, ezért az összefonódást be kellett jelenteni a Gazdasági Versenyhivatalhoz.

V.

Az összefonódás értékelése

- 30) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális- és portfólió hatásait vizsgálja (lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 2/2017. számú közleményét).
- 31) A Tpv. 30. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal megtiltja az összefonódást, ha – az (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 32) A 2/2017. Közlemény 19. pontja rögzíti azokat a piaci részesedési küszöböket (illetve feltételeket), amelyek teljesülése esetén felmerülhetnek káros versenyhatások. E közlemény 20. pontja szerint az érintett piaci részesedések meghatározásakor az érintett vállalkozáscsoportok egyikébe sem tartozó közösen irányított vállalkozások részesedései egyenlő arányban kerülnek megosztásra az irányító vállalkozáscsoportok között. A versenytanács gyakorlata alapján ez a szabály elsődlegesen eljárás indítás mérlegelését, illetve az egyszerűsített és a teljeskörű eljárások elhatárolását szolgálja, a közös irányításnak azonban az összefonódások piaci hatásainak vizsgálatakor is van jelentősége. Így az egyik közös irányító és a közösen irányított társaság relációjában kimutatott hatások erőssége (ugyanazon átfedő vagy kapcsolódó tevékenységet nem végző) másik közös irányító jelenlétére tekintettel mérsékeltebb lehet (mint a teljes piaci részesedést figyelembe véve). Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ez elsősorban az alacsony ár alkalmazásával, illetve a termelés visszafogásával járó kárelméletek (pl. a portfólió

⁴ Lásd: uo. 34. pont: „A vállalkozás részvényei (üzlatrészei) egyedüli 50 százalékos tulajdonosának szavazata hiányában a közgyűlés (taggyűlés) nem képes határozatot hozni, ami azt jelenti, hogy az ilyen tulajdonos képes a legfelsőbb szerv (közgyűlés, taggyűlés) hatáskörébe tartozó döntések meghatározó befolyásolására. Ebből következőleg az egyedüli 50 százalékos tulajdonos a vállalkozás egyedüli tényleges (un. negatív) irányítójának minősül [...]”.

hatással járó árukapcsolás, vagy vertikális kizárás) esetében⁵ érvényesülhet, illetve ez a versenytanács gyakorlata⁶ szerint – az eset összes körülményétől függően – akár a horizontális hatások értékelésekor is releváns lehet. Emellett a közös irányítást létrehozó összefonódások értékelésének másik specialitása, hogy a közös irányítók relációjában vizsgálendő, hogy a közös irányítás alá kerülő vállalkozás révén jelentkezhetnek-e koordinatív verseny hatások.⁷

- 33) A Tpv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett áru piac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 34) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti versenyhatások fennállhatnak. A jelen esetben nem volt szükség az érintett piacok egyértelmű meghatározására, mert az alább részletezettek szerint annak hiányában is megállapítható volt, hogy az összefonódásnak nincsenek versenyfelügyeleti beavatkozásra okot adó káros versenyhatásai.
- 35) A jelen összefonódás esetében, figyelemmel az érintett vállalatcsoportok tevékenységére, az eljáró versenytanács az alábbiakat tekintette vizsgálendő érintett áru piacoknak: hirdetés értékesítés, ingatlanhasznosítás, szállodai szolgáltatások, építőipar. A hirdetés értékesítésen belül az eljáró versenytanács külön-külön és együttesen is vizsgálta az egyes médiumok szerinti hirdetés értékesítést, így a televízióban, a nyomtatott sajtóban, valamint az online felületeken futó hirdetések értékesítését. Az ingatlanhasznosításon belül az eljáró versenytanács az ingatlanok típusa (célja) szerint külön is vizsgálta a szűkebben érintett áru piacokat, így az irodai célú ingatlanhasznosítást, az ipari-logisztikai célú ingatlanhasznosítást, valamint a lakáscélú ingatlanhasznosítást. A szállodai szolgáltatáson belül az érintett vállalatcsoportok kifejezetten szállodai szolgáltatást, illetve kemping- és üdülő szolgáltatást is nyújtanak, és az eljáró versenytanács ezeket külön-külön, illetve együttesen is értékelte. Az építőiparon belül a jelen összefonódás versenyhatásainak értékeléséhez az eljáró versenytanács megkülönböztette az út- és autópálya építést, a lakó- és nem lakó épületépítést, a híd- és alagút építést, valamint az egyéb építési szolgáltatásokat.
- 36) Érintett földrajzi piacként az eljáró versenytanács mindegyik tevékenység esetében Magyarország egész területét tekintette, de az ingatlanhasznosítás esetében az érintett lokális piacokat (egy-egy városok és vonzáskörzetük) is megvizsgálta.

⁵ Lásd VJ/110-10/2014. sz. döntés 42. pontját.

⁶ Lásd a VJ/62-253/2013. sz. döntés 59. pontját.

⁷ Lásd VJ/110-10/2014. sz. döntés 33. pontját.

A beavatkozásra okot adó versenyhatások hiánya

Horizontális hatások

- 37) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. Az alábbiakban az egyes piacokon az Opimus-csoport teljes részesedését figyelembe véve kerülnek értékelésre a versenyhatások, amelyek ténylegesen – a 32) pontban kifejtettekre is tekintettel – mérsékeltebbek lehetnek.
- 38) Az érintett vállalatcsoportok közül a Mészáros-csoport és az Opimus-csoport azonos tevékenysége a hirdetési felület értékesítés. Azon belül a Mészáros-csoport csak televíziós hirdetésekkel, míg az Opimus-csoport csak a nyomtatott sajtóban, valamint az online megjelenő hirdetésekkel foglalkozik. Horizontális átfedés így csak a hirdetés értékesítés tágabb piacán azonosítható, ahol azonban a két vállalatcsoport együttes piaci részesedése 5% alatt marad. Erre tekintettel ezen a piacon kizárhatók a káros horizontális hatások.
- 39) Az ingatlanhasznosításon belül mindhárom érintett vállalatcsoport jelen van az irodai célú ingatlanhasznosítási piacon, horizontális átfedés azonban csak a lehető legtágabb, országos földrajzi piacon azonosítható. Ezen a piacon az érintett három vállalatcsoport együttes részesedése 1% alatti. Az ipari-logisztikai célú ingatlanhasznosítás esetében szintén csak a tágabb országos piacon azonosítható horizontális átfedés a Mészáros-csoport és az Opimus-csoport tevékenységében. A két vállalatcsoport együttes piaci részesedése 5% alatti. Végül, a lakáscélú ingatlanhasznosítás országos piacán is jelen van mind a Mészáros-csoport, mind az Opimus-csoport, együttes piaci részesedésük azonban 1% alatt marad. Fentiekre tekintettel megállapítható, hogy kizárhatók a káros horizontális hatások az ingatlanhasznosítás piacán és annak egyes alpiacain.
- 40) A szállodai szolgáltatások esetében csak a Jászai-csoport és a Mészáros-csoport esetében azonosítható horizontális átfedés a magyarországi földrajzi piacon, amely relációban a koordinatív hatás vizsgálendő. Az esetleges koordináció feltételein azonban a vizsgált tranzakció érdemben nem változtat (mivel ez a két csoport már jelen tranzakció előtt is részvényese volt az Opimusnak), emellett az is megállapítható, hogy az együttes piaci részesedés az országos piacon 10% alatt marad abban az esetben is, ha a szállodai szolgáltatások közé soroljuk a Jászai-csoport által végzett kemping- és üdülő szolgáltatásokat is, így az eljáró versenytanács szerint kizárhatók a káros (koordinatív) horizontális hatások.
- 41) Az építőiparban a Mészáros-csoport és az Opimus-csoport esetében van horizontális átfedés. Ennek oka, hogy az eljáró versenytanács értékelése szerint az Euro Generál Zrt. felett az Opimus negatív egyedüli irányítással rendelkezik, figyelemmel az 50%-os tulajdoni hányadára és a közgyűlés egyszerű többség útján való működésére. Az érintett vállalatcsoportok együttes piaci részesedése ugyanakkor egyetlen lehetséges piacdefiníció mentén sem éri el a 10%-ot, így kizárhatók a káros horizontális hatások.

Vertikális és portfólió hatások

- 42) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami

megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).

- 43) A jelen összefonódás esetében potenciálisan felmerülhet vertikális kapcsolat a hirdetés értékesítési tevékenység és az érintett vállalatcsoportok egyéb tevékenységei között, továbbá az építőipari tevékenység és az ingatlanhasznosítási, illetve szállodai tevékenység között, valamint a szállodai szolgáltatás és az ingatlanhasznosítási tevékenység között, az érintett vállalkozás csoportok piaci részesedése azonban a vertikálisan kapcsolódó piacok mindkét, vevői és eladói oldalán is alatta marad annak a mértéknek (30 százalék), amely felett az 2/2017. Közlemény 19. bb) alapján felmerülhetnek káros *vertikális* hatások.
- 44) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 45) A jelen összefonódás esetében a hirdetés értékesítési piacon azonosítható kiegészítő jellegű kapcsolódás a Mészáros-csoport televíziós hirdetésértékesítési, illetve az Opimus-csoport nyomtatott sajtóra és online felületekre vonatkozó hirdetésértékesítési tevékenysége esetében. Az érintett vállalkozás csoportok piaci részesedése azonban a kiegészítő jelleggel kapcsolódó piacok mindegyikén alatta marad annak a mértéknek (30 százalék), amely felett az 2/2017. Közlemény 19. bc) alapján felmerülhetnek káros *portfólió* hatások. Emellett – a 32) pontban kifejtettekre is tekintettel – az is megállapítható, hogy a szolgáltatások direkt vagy indirekt összekapcsolásához a hirdetési tevékenységek egységes értékesítési stratégiájára lenne szükség, amelyben az egyik érintett csoport az értékesítés visszafogását, vagy alacsonyabb árak alkalmazását kellene, hogy vállalja, és az Opimus-csoport ilyen jellegű stratégiában való részvétele ellen szól, hogy a Jászai-csoport médiapiaci, illetve hirdetési felület értékesítési tevékenységet nem végző közös irányítóként ebben nem érdekelt.

Összegzés

- 46) Mindezek alapján az eljáró versenytanács – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a Tpv. 76. § (1) bekezdés aa) pontja szerint határozatában megállapítja, hogy az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon.

VI.

Eljárási kérdések

- 47) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel

rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

- 48) Az eljáró versenytanács határozatát a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával előzetes álláspont készítése és tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 49) A Tpv. 63. § (2) bekezdésének e) pontja alapján a 70. § (1b) bekezdés b) pontja alapján indult eljárásban az eljárást befejező döntést az összefonódás-bejelentés beérkezésétől számított 30 napon belül kell meghozni és gondoskodni a döntésről. Jelen esetben az összefonódás-bejelentés beérkezése 2017. április 7. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az azok teljesítésig eltelt idő, továbbá ugyanezen törvény 33. § (3) bekezdés d) pontja szerint a szakhatóság eljárásának időtartama (a jelen esetben az átfedések kiszűrésével összesen: 51 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele - az ügyintézési határidő 2017. június 26-án jár le.
- 50) A bejelentő a Tpv. 62. § (1) c) pontja szerinti hárommillió forintos igazgatási szolgáltatási díjat, valamint az Mttv. 171. § (6) bekezdése alapján a Médiatanács szakhatósági eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat határidőben megfizette.
- 51) Tekintettel arra, hogy a Médiatanács a szakhatósági eljárást hatáskörének hiánya miatt megszüntette és így szakhatósági állásfoglalást nem adott ki, a határozat rendelkező részére a Ket. 72. § (1) bekezdése db) pontja, indoklására pedig a Ket. 72. § (1) bekezdésének ed) pontja nem alkalmazható.
- 52) Az ügyfeleket [Tpv. 52. § aa) pont] megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) bekezdésén alapul. A Ket. 44. § (9) bekezdése szerint a szakhatóság végzései ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Budapest, 2017. június 21.

Dudra Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke,
versenytanácstagként eljárva

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanácsstag